

Valtuutettu Elina Sandelin ym. aloite: Valtuustoaloite rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämiseksi

Lähivuodet ja vuosikymmenet ovat ratkaisevia ilmastonmuutoksen torjunnan ja siihen sopeutumisen näkökulmasta. Tutkittujen tapausten perusteella peruskorjaaminen on purkavaa uudisrakentamista tehokkaampi keino välttää päästöjen syntymistä lähivuosisikymmeninä. (Purkaa vai korjata? Hiilijalanjälki-vaikutukset, elinkaarikustannukset ja ohjauskeinot. Ympäristöministeriön julkaisu 2021:9)

Kaavoitusmonopolia käyttävillä kunnilla on suuri valta vaikuttaa siihen kuinka herkästi olemassa olevia rakennuksia puretaan ja kuinka pitkiksi rakennusten elinkaaret määrittyvät. Kaupungin omien investointiratkaisujen kestävyys ja ilmasto- ja ympäristövaikutusten arvioinnin lisäksi kunta voi merkittävästi vaikuttaa siihen ohjataanko kiinteistön omistajia purkamaan tai korjaamaan vanhoja rakennuksia tai esimerkiksi näiden yhdistelmään, projekteihin, joissa uudisrakentaminen yhdistetään peruskorjaamiseen.

Rakentamisen kautta ilmastopäästöjä syntyy kaikissa rakennuksen elinkaaren vaiheissa, jotka voidaan eritellä tuotevaiheeksi, rakentamisvaiheeksi, käyttövaiheeksi ja elinkaaren lopuksi. Tarkasteltaessa rakennusten koko elinkaaren aikana syntyviä päästöjä rakentamista edeltävän ja rakennusaikaisten päästöjen suhteellinen osuus kasvaa rakennusten energiatehokkuuden parantuessa.

Niin sanottu hiilipiikki syntyy tuotevaiheen alussa rakennusmateriaalien valmistamisesta. Korjattaessa tuote- ja rakentamisvaiheen päästöt muodostuvat kuitenkin uudisrakennusvaihtoehtoa huomattavasti vähäisemmiksi, silloin kun vähintäänkin olemassa olevan rakennuksen runko perustuksineen saadaan hyödynnettyä, eikä päästöjä niiden valmistamisesta näin ollen synny.

Hiilipäästöjen lisäksi rakentaminen kuluttaa monia luonnonvaroja. Rakennusten elinkaaren pitkäikäisyys on kokonaisvaltaisesti ympäristön kannalta kestävää politiikkaa.

Edellä esitettyyn perustuen esitän, että Turun kaupunki arvioi jatkossa kaikessa kaikissa kaavamuutosehdotuksissa ja rakentamisen ohjaamisessa ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Rakennusten mahdollista purkamista koskevissa päätöksissä ratkaisuja arvioidaan ja ohjataan ratkaisuihin, joilla pienennetään rakentamisen hiilijalanjälkeä ja kestävää luonnonvarojen käyttöä.

Turun kaupunginvaltuustossa 21.9.2021

Elina Sandelin
Kaupunginvaltuutettu (vas)

Sandelin Elina (VAS)

Kaupunginvaltuusto

20.9.2021

Kannattajat (10 kpl)

Hersi Muhiadin (VAS)
Yrttiaho Johannes (VAS)
Mäkipää Anna (VAS)
Kaunislahti Leena (VAS)
Sultan Abdullahi (VAS)
Ratilainen Niina (VIHR)
Muukkonen Mirka (VAS)
Lindfors Jaakko (VAS)
Diop Paco (VAS)
Ilvessalo Saara (VIHR)